

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane \$0.72 letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.00

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50 per year

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume III. 83 NO. 40.

BRATSTVO V PRAKSI

Kot člani J. S. K. Jednote mnogokrat povdarjamo, da smo bratje in sestre med seboj. To bratstvo je najprej izraženo v naših pravilih, ki določajo, da se iz skupne blagajne, v katero mesečno prispevamo vsi, podpirajo bolni člani in da po zatonu njih življenja dobe nekaj za njimi njihovi sorodniki. Pravila dalje izražajo bratstvo v tem, da določajo strogo strpnost in nepristranost v političnih, verskih in drugih zadevah osebnega značaja. Pravi rodni bratje in še večkrat bratje po organizaciji so mnogokrat najrazličnejših nazorov v zadevah osebnega značaja. Vsled tega pa ni treba, da bi se sovražili in vlačili različnost osebnih nazorov v zadeve skupnega značaja, ki morajo imeti za vse enake obveznosti in enake pravice. Pri J. S. K. Jednoti se te točke pravil v splošnem zelo točno vpoštevajo, tako od strani glavnega odbora, kakor od krajevnih društev in uradnega glasila. Temu je v veliki meri pripisati lep napredek in mir in zadovoljstvo v organizaciji.

Pravo bratstvo pa ima širši pomen kot samo vpoštevane pravil. Bratstvu so večkrat po postavi začrtane meje preozke, zato razlije svoje dobrote preko njih. In v takih slučajih se pokaže bratstvo v najboljši luči.

Pretečeni teden ste, bratje in sestre, čitali poziv glavnega predsednika J. S. K. Jednote, da po možnosti pomagata svojim bratom, ki so že pol leta na štrajku. Ne vežemo vas k temu pravila; apel je naslovljen na vaša srca, na vaše bratstvo. Unijski premogarji v državah srednjega zapada, vzhoda in deloma na jugozapadu niso hoteli in niso mogli sprejeti znižanih plač, katere so jim ponudili njih delodajalci in tako je prišlo do štrajka. Ako zmagajo, se bo učinek njih zmage blagodejno čutil tudi v drugih industrijah, ako podležejo bo to poraz za delavstvo v splošnem. Njih boj ni samo borba premogarjev za dostojne plače, ampak v prenešenem pomenu tudi boj vsega delavstva za eksistenco, vredno človeka.

Res je, da unije po možnosti podpirajo svoje člane, toda ta podpora je vpricho današnje draginje zelo skromna, in prihranki posameznikov, kjer jih je kaj bilo, pohajajo ali so pošli. Pri tem se bliža zima s svojimi brezobzirnim zahtevami. Marsikje že zdaj gleda pomanjkanje v skromno delavsko hišico in mnogokje manjka denarja za plačevanje društvenih prispevkov. In če bi nič drugega ne bilo, je ta zadnji vzrok dovolj velik, da se zganemo in pomagamo s prostovoljnimi prispevki, da naši štrajkujoči bratje ne bodo črtani iz organizacije vsled neplačanja asesmentov.

Delo v temnih podzemskih rovih je naporno, nezdravo in nevarno. To vedo iz lastnih izkušenj tisočeri naši člani in tudi piscu teh vrstic ni neznano. Ako bi premogarji dobivali trikrat večjo plačo kot jo dobe, kadar delajo, ne bi bilo njih delo preplačano. Draginje premoga niso vzrok premogarske plače, ker le majhen del tržne cene odpade na premogarje. Znižanje premogarskih plač ne bi znižalo cene premoga na trgu, ampak bi samo povečalo dobiček premogarskih družb in prekupčevalcev.

Marsikaj bi se dalo še navesti v potrditev dejstva, da so štrajkujoči premogarji več kot opravičeni boriti se za ohranitev plač, ki so bile v veljavi do začetka štrajka; toda že navedeno bo zadostovalo pri mislečih ljudeh.

Naši rojaki so v splošnem dobrega srca in radi pomagajo, kjerkoli vidijo potrebo. In tu je ena tistih potreb, ne morda kje preko oceana, ampak takorekoč pred našim pragom.

Kjerkoli so razmere količnik ugodne, naj skušajo bratje in sestre zbrati kakoršnokoli svoto v pomoč našim štrajkujočim bratom. Vsak tudi najmanjši prispevek je dobrodošel. Vsi prispevki naj se pošiljajo na glavni urad J. S. K. Jednote v Ely, Minn., odkoder se jih bo razdelilo med najpotrebnejša, po štrajku prizadeta društva. Vsi prispevki bodo priobčeni v Novi Dobi.

Bratje in sestre, pokažimo, da nam bratstvo ni samo na jeziku, ampak da isto tudi praktično izvajamo!

V VINOGRADU

Ze grozdje okusilo vino je zrelo in bliskoma s sapo na trs je zletelo, vsega napolnilo, pod srčke se skrilo — in gostoljubno pozdravlja ga mlada gorica s kipečimi nedri, na soncu žareča, in gorniku jasen smehljaj gre čez lica.

(Cvetko Golar).

IZ URADA GL. TAJNIKA

Predstoječi iniciativni predlog je bil predložen glavnemu uradu pravilnim potom in v pravi formi. Radi tega je predlog stavljen članstvu na razpravo. V smislu pravil trajna razprava 60 dni. Razprava se prične 22. septembra in traja do 20. novembra, všteti prvi in zadnji dan. Ako bo predlog med tem časom podpiran od ene četrtine društev, potem pride na splošno glasovanje. Vsa društva, ki bodo podpirala predlog, morajo o tem obvestiti glavni urad na formi, katero prejmejo iz glavnega urada.

Z bratskim pozdravom
Joseph Pishler, gl. tajnik.

INICIATIVA

Člen VI. točka 1. se glasi:

1. Konvencija sestoji iz vseh posameznih odborovokrajnih društev, katere izvoli članstvo posameznih krajevnih društev. Vršni se enkrat na vsaka štiri leta ter se prične drugi pondeljek meseca septembra. Prihodnja konvencija se vrši leta 1928, v Indianapolis, Ind.

Člen IX. točki 2. in 4. se glasila:

2. Volitve delegatov za redno konvencijo se morajo vršiti meseca junija ali julija na redni ali izredni seji društva v letu, v katerem se vrši konvencija. Društva, ki ne izvolijo delegata v juniju ali juliju, nimajo pravice do zastopstva na konvenciji. Nominacije so javne, volitve pa morajo biti tajne. Če kandidira tri ali več članov, mora odločiti absolutna večina oddanih glasov; ako ni absolutne večine, morata iti dva kandidata, ki dobita največ glasov, v ožjo volitev in tedaj odloči navadna večina glasov. Vsak kandidat mora imeti absolutno večino, da je izvoljen za delegata, to je, da ima vsaj en glas več kot polovico od vseh oddanih glasov. Kandidat, ki prejme največ glasov za izvoljenim, je namestnik delegata.

4. Tajniki krajevnih društev morajo poslati glavnemu tajniku imena in naslove izvoljenih delegatov na vzorcih za poverilnice, katere preskrbi glavni tajnik, najkasneje do 30. julija v letu, v katerem se vrši konvencija. Glavni tajnik objavi imena in naslove delegatov v Glasilu jednote trikrat pred konvencijo.

Predlagano, da se zgornje točke premene, da se bodo glasila:

Član VI. točka 1.

1. Konvencija sestoji iz vseh posameznih odborovokrajnih društev, katere izvoli članstvo posameznih krajevnih društev. Vršni se enkrat na vsaka štiri leta ter se prične zadnji pondeljek v mesecu juliju. Prihodnja konvencija se vrši leta 1928, v Ely, Minnesota.

Člen IX. točki 2. in 4.

2. Volitve delegatov za redno konvencijo se morajo vršiti meseca marca ali aprila na redni ali izredni seji društva, v letu v katerem se vrši konvencija. Društva, ki ne izvolijo delegata v marcu ali aprilu, nimajo pravice do zastopstva na konvenciji. Nominacije so javne, volitve pa morajo biti tajne. Če kandidira tri ali več članov, mora odločiti absolutna večina oddanih glasov; ako ni absolutne večine, morata iti dva kandidata, ki dobita največ glasov, v ožjo volitev in tedaj odloči navadna večina glasov. Vsak kandidat mora imeti absolutno večino, da je izvoljen za delegata, to je, da ima vsaj en glas več kot polovico od vseh oddanih glasov. Kandidat, ki prejme največ glasov za izvoljenim, je namestnik delegata.

4. Tajniki krajevnih društev

morajo poslati glavnemu tajniku imena in naslove izvoljenih delegatov na vzorcih za poverilnice, katere preskrbi glavni tajnik, najkasneje do 31. maja v letu, v katerem se vrši konvencija. Glavni tajnik objavi imena in naslove delegatov v Glasilu jednote trikrat pred konvencijo.

Mi, podpisani odborniki društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., potrjujemo, da je bil predstoječi iniciativni predlog pismeno predložen, prečitan ter soglasno sprejet na redni mesečni seji našega društva, dne 11. septembra 1927.

Za društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. J.:
Joseph Spreitzer, predsednik,
Joseph A. Mertel, tajnik,
Jos. J. Peshel, zapisnikar,
Frank Erchull, blagajnik.
(Pečat)

RAZLOGI

Na redni seji meseca avgusta smo razmatrali o prihodnji konvenciji. Prišli smo do zaključka, da bi bilo umestno, če bi se prihodnja konvencija vršila v rojstnem mestu jednote, kjer se tudi nahaja glavni urad. Do tega zaključka smo prišli vsled tega, ker bo prihodnje leto obhajala naša jednota tridesetletnico svojega obstanka.

Najbolj primerno bo mogoče proslaviti tridesetletnico obstanka jednote, če se konvencija vrši v rojstnem kraju jednote ob navzočnosti delegacije in nekaterih izmed ustanoviteljev in ustanovnih članov ter ostalega obilnega članstva v tej okolici.

Členjena bratska društva v ljudo prosimo, da naš iniciativni predlog podpirajo, da pride na splošno glasovanje.

Z bratskim pozdravom,
za društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, JSKJ.:
Joseph Spreitzer, predsednik,
Joseph A. Mertel, tajnik,
Jos. J. Peshel, zapisnikar,
Frank Erchull, blagajnik.
(Pečat)

JOLIEJSKE VESTI

(Nadaljevanje iz 1. strani)

pregledane in preštete. Tako se glasi odločba sodnika Austina. Za mesto magistratnega sodnika je dobil po oficijelnem štetju zadnji pomlad John J. Nicholson 863 glasov, njegov nasprotnik William Barrowman pa 743; za komisišnerja je dobil David Emery 124 manj glasov kot W. A. Hennessy. Propadla kandidata trditva, da se se pri štetju glasovnic go-dile nepravilnosti in sta zahtevala ponovno štetje. Stvar se bo vlekla približno mesec dni.

Devetnajstletni Edward Blut iz Chicaga se je priznal krivim ropa in je bil po sodniku Hooperju obsojen od enega do dvaset let v poboljševalnico. Njegov tovariš Ernest Vidmar iz Willow Springsa krivdo zanika in se nahaja na prostem pod \$3,000 varščine.

V jolietjskih zaporih se nahaja zdaj 3,025 jetnikov; to je najvišje število v zgodovini, to-rej tudi nekakšen rekord. Med lepše rekorde spada dejstvo, da imamo najboljšo visokošolsko godbo in najlepšo deklico v Ameriki.

LINDBERGHOVA POŠTA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

rodstvu s slovečim letalcem. Za prošnja za pomoč je bilo največje število trgovskih ponudb. Prihajale so od filmskih in gramofonskih družb, od radio kompanij itd. Finančno so segale ponudbe v stotisoče in milijone dolarjev. Lindbergh je bil obveščen o vseh teh ponudbah, toda jih je dosledno odklanjal.

Za trgovskimi ponudbami je bilo največ ljubavnih. Tisoče in tisoče jih je bilo, toda mladi letalec se ni nikoli izrazil, kako se počuti vpricho njih. Na vsa taka vprašanja se je samo

namehnil in obrnil pogovor v drugo smer.

Mnogo pismen je bilo tudi, ki so se tikala novih iznajdb, bodisi v letalstvu, radio, zdravstvu, trgovini itd. Bili so tudi pozivi, da naj se mladi letalec zainteresira za polet na luno, za komunikacijo z Marsom itd. Pošiljke so vsebovale darila, vse od britev, do avtomobilskih obročev, od "kendija" in robcev, do zlatnine in demantov.

Vsa vsebina Lindberghove pošte seveda ne bo nikdar znana in objavljena in le na primeroma majhen del iste bo mogoče odgovoriti. Eno pa je gotovo, namreč, da še nihče v zgodovini, niti najmočnejši vladar, ni dobil v tako kratkem času toliko in tako raznovrstne pošte kot mladi ameriški letalec Lindbergh.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Billy Sunday prerokuje, da pojde svet k vragu. Da bi le Billy šel v nasprotno smer, pa bo dobro.

V Virginiji se je neki E. H. Boush pri delu tako poškodoval, da je več mesecev hodil s pomočjo bergel. Pa je prišel v mesto misijonar prerokinje Aimee McPherson in je Bousha čudežno ozdravil. Posledica tega je bila, da mu je družba, v službi katere se je bil poškodoval, ustavila plačevanje odškodnine. Nadaljna posledica je bila, da je Boush zopet pričel rabiti berglje, češ, da je bil uspeh čudeža le začasen.

V Neapelju, Italija, je prepovedano ženskam s kratkimi krili posecati pokopališča. Saj res, vsaj mrtve naj puste v miru!

Dr. F. Osius, ki je večak v pridobivanju gumijs, trdi, da se mu je posrečilo dobiti gumij iz soka francoskih figovih dreves. Zdj delo poskušnje s kalifornijskimi figami in upa na dober uspeh. S tem pa seveda še ni rečeno, da je mogoče gumij dobiti iz vsake fige.

Neki newyorški zdravnik trdi, da je mogoče z munšajnom odpraviti bradavice. To je verjetno, ker izkušnje kažejo, da munšajn mnogokrat "odpravi" kar celega človeka.

Kansaški državni pravdnik priporoča mladim zaljubljenecem, naj se ne objemajo v avtomobilih na glavni cesti, ampak naj zapeljejo avtomobile na stranska pota. Čudno, da mora mlade ljudi v Kansasu kaj takega učiti državni uradnik. V drugih državah to že davno vedo in prakticirajo.

V Denverju toži neka ženska za ločitev zakona in kot vzrok navaja, da jo je mož prodal svojemu prijatelju v Los Angeles za \$5000. Ta ženska mora biti izredno lepa, ali pa izredno velika bahačka in lažnjivka.

Neki mož v Californiji je povabil gledališko plesalko, da se popelje z njim na sprehod. S seboj je imel nekaj steklenic dobrega žganja. Kmalu po tem dogodku se je parček poročil. Maj pravim, pijača je že marsikaterega moža spravila v nesrečo!

A. J. T.

IZGUBA DRŽAVLJANSTVA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

poklic, ki se ne protivi ameriškim interesom in za kateri poklic je bil vsposobljen v ameriških zavodih.

Državni Department poudarja, da treba v vseh teh slučajih podati dejanske dokaze; splošne trditve ne zadostujejo. Vedno pa se polaga velika važnost na namen dotičnega državljanja, da se končno povrne v Združene Države.

Ameriška državljanca ne iz-

Jugoslovska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412—12th Ave., Duluth, Minnesota.

Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: MOHOR MLADICH, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
1. nadzornik: FRANK ŠKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432—7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikačote se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem nevlh članov in bolnišnične prave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in druge vsebne naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovcem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se prijavi tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev naj obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 članicami.

gublja državljanstva vsled poroke z inozemcem. Ali ako stanuje čez dve leti v inozemski državi, kateri je njen soprog podvržen, ali čez pet let v drugi inozemski državi, tedaj je podvržena istim določbam, kakor naturalizirani ameriški državljan. Ako noče izgubiti državljanstva vsled predolgega bivanja, mora dokazati, da je ona sama (ne morda njen soprog) ostala v inozemstvu radi enega izmed zgoraj navedenih razlogov.

Ako ameriški konzul odreče potni list državljanu, ki je predolgo ostal v inozemstvu, to še ne pomenja, da je tak državljan končno izgubil ameriško državljanstvo. On se lahko obrne na pristojna sodišča. Zgodilo se je večkrat, da se je človek, ki mu je konzul odrekel potni list, pa se mu je vendarle posrečilo priti v Združene Države, obrnil na sodišča, da razsodijo, dali je izgubil ameriško državljanstvo ali ne. F.L.I.S.

IZ NAŠIH KRAJEV

ONSTRAN MORJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

se kdo ne dvigne in kakšno zapoje. Navihani "dalmatince" učinkuje! V kotu sedita dva železničarja in se pomenkujeta o vseh mogočih prometnih vprašanjih. K njuni mizi prisede že močno okajeni ključavničar France, poslušna nekaj časa, striže z ušesi in zdeha. Nakrat se obrne proti Jožetu in Slavku in moško zine: "Kaj se bosta napihovala? Po tiru vozi lahko vsak hlapec! Onadva skočita pokonci razpajaljena v globino srca zavajeta samo: "Kaj?!" Hip nato je že izteklo nekaj četrtink rdečega, črnega in belega vina mesto v grla po tleh. Sledil je seveda eden tistih klasičnih ljubljanskih gostilniških prepov, ki ima za posledico samo nekaj prask in ki je ponavadi vzrok, da se srboriteži pozneje spozarujemo in ga drugič naroče zopet kak literček čez mero.

Naši učitelji odhajajo... Med njimi gre tudi gospod Albert Ivančič, učitelj v Smesteh pri Kobaridu. Dolgo vrsto let je služil blizu svojega rodnega kraja. Dobro ljudstvo v našem planinskem kraju ga ljubi in ta ljubezzen je razsrdila narodnega odpadnika nadzornika Spazzapana v Tolminu, da ga je nagnal daleč od doma v občino Cossine — šolski okraj Alessandria — daleč tam ob francoski meji. Pregarjni učitelj Ivančič ima ženo in kopico otrok. Trepeti mora tudi silno gospodarsko škoda, ker se bavi s čebelorejo na veliko, katero

bo moral sedaj opustiti ali dati za vsak denar. In vsi ski snoparji so srečni sedaj vidijo trpljenje značaj učitelja.

Slično, kakor Ivančič, trdi marsikateri drugi učitelj, kajti naši učitelji pridni in živijo z ljudstvom delujejo na prosvetnem in podarskem polju. Pa si ali oni zasnovali delo tako kor da ostane do konca dnevi sredi svojega ljudstva sedaj pa pusti vse in beži gam med tuje ljudi, ki ne poznajo in ki jih ti ne poznajo. Kako le bodo učili slovenski učitelji italijanske otroke ne znajo njihovega dialektaln v v dialektih v Italiji velika razlika, da se v Italiji in severnjak težko pomenjuje med seboj. Kdo ve, sprejmejo slovenske prizadeti italijanski študenti.

Prefekt je razpustil društvo na št. Viški gorštvo je obstajalo že 41 let. Puščeno je bilo tudi Bravsko pevsko društvo "Jasna na" na Policah pri Cerkljah.

"Goriška Straža" poročila o oblasti razpustila zadnjega tedna se 11 školskih društev na Goriškem.

Razpuščenih je bilo 111 narodnih društev v Juljski Krajini. Stojalo pridejo se ostala. Stiti se vršijo dan za dnem.

Društva J. S. K. J. v Clevelandu privede 12. bra veliko skupno v Slovenskem Domu na Ave.

IZ URADA GL. TAJNIKA

RAZPIS IZREDNE ASESMENTA V RAZREDU ZA \$3.00 DNEVNE BOLNIŠKE PODPORE

Ker se primanjkljaj redu za \$3.00 dnevne ške podpore vedno glavni odbor sklenil, razpiše izredni asesment \$3.00 na mesec in sicer določen čas; na vse članove zavarovani v razred \$3.00 dnevne bolniške podpore. Prvi izredni asesment mora plačati v mesecu tembru.

Vsi člani, ki niso zavarovani v razred za \$3.00 bolniške podpore so izrednega asesmentu. Z bratskim pozdravom

JOSEPH PISHLER,

DOPISI.

S pota.

V bolnišnici v Minneapolisu, Minn. je po večmesečnem boleznem umrl sobrat Joe Prešern, član društva št. 109 JSKJ v Keewatnu, Minn. Bolezni pokojnika so bili krivi strupeni, katerih se je nabral na francoskem v svetovni vojni, kjer se je udeležil kot ameriški vojak. To je že osmi slovensko-ameriški vojak, ki počiva v elyškem pokopališču. Prvi je bil pripeljan iz Francije vojak Lozar, drugi Smuk, nadalje pa so tu umrli. Pokojnik Joe Prešern je bil rojen na Ely, Minn. Dne 28. septembra 1921 pokopali smo tu njegovega brata, ki je bil eden prvih tujih naseljencev, dne 26. septembra 1927 pa smo na tem pokopališču zagrebil sira. Za pokojnikom žaluje soproga in dva sinčka v starosti šest in osem let. Družina je ženovala na Keewatnu, kjer se je pokojnik sobrat vrnil v svetovne vojne. Njegovo truplo so iz bolnišnice v Minneapolisu pripeljali v Keewatnu, kjer so vojniki v uniformah spremljali svojega pokojnega brata skozi mesto preko jezera, odkoder je bila krsta prenesena proti Ely, Minn., so pa vse trgovine zaprte in mešičke se je v žalni obleki pojavilo od svojega meščana, ki se je odšel v kraje, odkoder ni prišel.

Pogreb na pokopališču v Ely je bil veličasten. Poleg velikih množic drugih pogrebevcov se udeležil tudi vojak v uniformi. In bil je gnjiliv prizor, ki je marsikomu zvečnil solze v oči, ko je krsta zvezdnato zastavo izginjala pred očmi matere zemlje, ko je v njenem sorodnikov turbono vojaška trobenta zvečnilo slovo tovarišu in so nad grobo gomilo zagrmel puške. Oči od te sveže gomile že odzvenelo slovensko - ameriški vojak Woloutz, Smuk in Smrečnik. Kot mnogim drugim, je v svetovni vojni izkopal preminule grobovce in soproga, ki je bila v glas vojaške trobente odmeval od okoliških gorovij in od zelenih in orumehel gozdov; zdelo se mi je, da se to poznapeli, toda žalost odmev svetovne vojne.

Chicago, Ill.

Vinska trgatve društva št. 70 JSKJ, ki se je vršila 24. septembra zvečer, je v mnogih ozirih zelo dobro izpadla. Nihdar v zgodovini slovenskega naselbine v Chicagu ni bil nikdar tako fino urejen in tako obložen. Za to gre v predstojniku, sobratu And. Vinničarju in viničarju in viničarju, ki sta bila vnaprejšeno ponosna nanje. Pokojnik načelnik je bil s svojimi družinskimi kolektami na svojem mestu, toda "tato" je bilo to, da je proti koncu vsa pokojnika sila omagala. Ko je vojniki načelnik, kateri je imel v svojem številko 357, dobil lepše jagnjeta. Tri jagnje, ki so bili v družveni predstojnik prodal na dražbi; priključili so lep izkupček. S tem so se napenali, da je končano. Pa naenkrat nekaj zaploska in predno je petelin kroglic začetek, da je imel družveni predstojnik že na dražbi. Prodani so bili vsi pernatci petlini, tisti, ki so bili v družbi. Bilo je dovolj plesa in družbe, ki si jih je vsak pri sebi imel. Nekateri so se tudi po svoje. Nekateri so se izkotali v kot in ko so se izkotali dovolj osvežena, smo se igrali "Ljubica moja, kaj ti je bilo veselo razpoloženo in polno raznovrstne zabave na vseh straneh. Vsem pri-

jateljem in dragim gostom, ki so nas obiskali na naši vinski trgatvi, se v imenu društva Zvon kar najlepše zahvaljujem.

Člani in članice društva Zvon, št. 70 J. S. K. Jednote! Na zadnji prireditvi ste imeli ponovno priliko videti, koliko prijateljev ima naše društvo, kako dober ugled vživja v naselbini. Ponosni smo lahko na to in skrbimo, da društvo ta svoj ugled tudi obdrži in razširi. Dober ugled društva nam more tudi dosti pomagati pri agitaciji za nove člane. Nagovorite vaše prijatelje, če so zdravi in v pravi starosti, da pristopijo k našemu društvu, ako še niso! Res je, da delavske razmere niso preveč dobre, toda kljub temu bi se tuintam našlo še kakšnega dobrega novega člana, če bi se mu pojasnilo stališče naše organizacije, ker stroški pristopa so malenkostni. Povedati je treba, da je naša Jednota gospodarsko trdna in popolnoma nepristranska, samo bratska, brez verske ali politične barve. Bratje in sestre, potrudimo se, kjer vidimo priliko in skušamo pred zaključkom leta pridobiti še par ducatov novih članov!

John Zvezich, tajnik.

Krayn, Pa.

V Proletarcu z dne 22. septembra neki Henry Pečarič iz South Forka otrobe veže, toda zdi se mi, da sam ne ve, kaj govori in trdi. Ne ukvarjal bi se z njim in njegovim dopisom, da se stvar ne tiče naravnost mene, dasi ne omenja imena. Ta naprednjak me je zdaj že drugič napadel. Prvič v hiši sobrata Antona Oshaben v St. Michael, oziroma v Presto, Pa., zdaj pa v listu Proletarec. Pred nekaj tedni sem se podal v naselbino St. Michael, da pomagam ustanoviti novo društvo za J. S. K. Jednoto. Dobil sem s pomočjo sobrata Antona Oshaben dovolj novih članov za ustanovitev društva. Ustanovnih članov je bilo več kot sem pričakoval. Ko sem vpisoval zadnjega člana, se je pojavil naprednjak H. Pečarič. Ne da bi bil vprašal za besedo, ali da bi ga bil kdo drugi kaj vprašal glede društva, je začel divje napadati J. S. K. Jednoto in mene. Dejal je, da naj me bo sram, da agitiram za tako ničlo kot je J. S. K. Jednota. Ko sem mu pojasnil, da sem tudi jaz član SNPJ, je rekel, da ga je sram, ker sva sobrata pri SNPJ in da jaz, kot njegov sobrat agitiram za tako nazadnjaško, delavstvu sovražno organizacijo kot je po njegovem mnenju J. S. K. Jednota. (Bogovi vedo, ali je to povzel iz njenih pravil ali iz njenega poslovanja in napredka. Op. uređ.) Davil se je tako neusmiljeno, da noben ostalih navzočih ni mogel do besede celo uro. Jaz sem za vse to nimesem dosti menil, ker je bil videti pod vplivom hujših sil in kot tak ne odgovoren za svoje govorjenje. To je prav isti Pečarič, ki se je pred nekaj meseci po nekako tridnevni temperenčni zaobljubi, v nekem listu kazal kot največjega apostola prohibicije.

V prej omenjenem dopisu, v katerem napada mene in J. S. K. Jednoto, piše tudi: "Lepo je pisati za napredok, in ljudem, ki znajo čitati, ugaja." Da tako je, prijatelj P., ljudje, ki znajo čitati že vedo kaj jim ugaja, in vedo tudi, da take neslanosti in netočnosti kot jih ti zvežeš v butaro dopisa, ne spadata v dostojen list. List, ki take stvari prinaša, si s tem tudi ne bo pridobil na ugledu. Da ima nazadnjaštvo še veliko zaslobe, to rad potrdim, in sicer jo je v fanatikih ene ali druge barve. Dopisnik navaja tudi, da dvema gospodarjema ni mogoče služiti. Mogoče se to nana-

ša name, ker sem tajnik pri društvu J. S. K. J. in pri društvu S. N. P. J. Nisem pa tajnik po sili, ampak sem bil izvoljen od članov enega kot drugega društva, in člani obeh društev so z mojim poslovanjem zadovoljni. Mogoče dopisnika peče, ker vlada lep mir in sloga med rojaki v Kraynu in bi s svojim namišljenim naprednjaštvom rad združbo napravil.

Dopisnik trdi, da sem čital in slišal od mnogih hinavsko pobožnih, da je Proletarec hudičev list, in da moram delati tako "kakor je prav" za delavstvu sovražne interese. To presega vse meje in tu se neha vse sijaj Pečaričevega naprednjaštva. V hiši sobrata Oshabna se ni nikdar nikogar napadalo, izvzemši da je Pečarič nad eno uro napadal mene in J. S. K. Jednoto. O Proletarcu in o drugih listih se še govorilo ni. Jaz sem naročnik Proletarca in še šest drugih listov, torej skupaj sedem listov. In k temu niso prištetih magazini.

Nisem štel za zlo dopisnikove napade name v hiši A. Oshabna, ker mož ni bil v stanju kot so navadno trezni ljudje. Ne morem pa molčati na javne napade v listih.

Mr. Pečarič je govoril, da je bil sam nekoč član J. S. K. Jednote, ni pa povedal kako in zakaj je pustil društvo in Jednoto. Je li častno odstopil ali so ga pognali iz društva in Jednote, proti kateri zdaj ruje? Tako meni kot nedvomno tudi glavnemu odboru bi bilo ustreženo, da bi na lep in dostojen način pojasnil, kaj vse je pretrpel kot član J. S. K. Jednote, da jo je moral pustiti.

Anton Tauzelj,

tajnik društva Jutranja Zvezda št. 136 JSKJ.

Enumclaw, Wash.

Tem potom naznanjam vsem članom društva Bratje Svobode, št. 162 JSKJ, da je bilo magam ustanoviti novo društvo za J. S. K. Jednoto. Dobil sem s pomočjo sobrata Antona Oshaben dovolj novih članov za ustanovitev društva. Ustanovnih članov je bilo več kot sem pričakoval. Ko sem vpisoval zadnjega člana, se je pojavil naprednjak H. Pečarič. Ne da bi bil vprašal za besedo, ali da bi ga bil kdo drugi kaj vprašal glede društva, je začel divje napadati J. S. K. Jednoto in mene. Dejal je, da naj me bo sram, da agitiram za tako ničlo kot je J. S. K. Jednota. Ko sem mu pojasnil, da sem tudi jaz član SNPJ, je rekel, da ga je sram, ker sva sobrata pri SNPJ in da jaz, kot njegov sobrat agitiram za tako nazadnjaško, delavstvu sovražno organizacijo kot je po njegovem mnenju J. S. K. Jednota. (Bogovi vedo, ali je to povzel iz njenih pravil ali iz njenega poslovanja in napredka. Op. uređ.) Davil se je tako neusmiljeno, da noben ostalih navzočih ni mogel do besede celo uro. Jaz sem za vse to nimesem dosti menil, ker je bil videti pod vplivom hujših sil in kot tak ne odgovoren za svoje govorjenje. To je prav isti Pečarič, ki se je pred nekaj meseci po nekako tridnevni temperenčni zaobljubi, v nekem listu kazal kot največjega apostola prohibicije.

Matt Petchnick, tajnik.

Pittsburgh, Pa.

Člane društva sv. Jožefa, št. 12 JSKJ se vljudno vabi, da se udeležijo seje dne 9. oktobra polnoštevno. Na dnevnem redu bo več važnih zadev, ki se morajo rešiti na dotični seji.

Z bratskim pozdravom

Frank Alic, tajnik.

Salida, Colo.

Na redni mesečni seji dne 18. septembra je društvo sv. Alojzija, št. 78 JSKJ sklenilo, da priredi redno jesensko veselico. Ta veselica se bo vršila 16. oktobra; začetek ob osmi uri zvečer. Kot čitamo v našem glasilu se je letošnja vinska trgatve povsod dobro obnesla, oziroma vsaj tam, kjer so društva JSKJ. Tudi v srebrni Coloradi, oziroma v Salidi se je dobro obnesla, tako da pošten človek lahko dobi čisto poštene pijače pri vsaki slovenski družini. Zato bomo priredili to veselico, da poskusimo kakšno pijačo so napravili rojaki, posebno še člani društva št. 78 JSKJ. Na veselico so vabljeni vsi člani in prijatelji. Vstopnina za člane je 50, za nečlane pa 75 centov. Član, ki se veselice ne udeležijo, plača en dolar v društveno blagajno. Torej pridite, da se zopet enkrat skupno povselimo. Na svidenje 16. oktobra zvečer v dvorani sv. Alojzija (St. Louis Hall at the Smelter).

— Z bratskim pozdravom

Jacob Evans, tajnik.

Reading, Pa.

Skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki vidimo, oziroma čitamo, da imajo svoj Narodni Dom, in tako je tudi nas v Readingu prišla želja po lastnem Domu. Imeli smo že dve seji, na katerih smo ukrepali o naši ideji. Seveda je vsak začetek težak, toda z dobro voljo in vztrajnostjo se da marsikaj napraviti. In ni govora, da bi Doma ne potrebovali. Naša podpora društva morajo zborovati po tujih dvoranah in plačevati visoke najemnine. Poleg tega marsikak prostor, kjer zdaj zborujemo, ne odgovarja tako našim zahtevam, kakor bi lastni Dom, če bi ga imeli.

Prihodnja seja družbe za Slovenski Narodni Dom se bo vršila 29. oktobra ob sedmi uri zvečer v prostorih Sons of Veterans Reserves, 224 N. Front St. Rojaki, člani družbe za S. N. Dom lahko postanejo s malimi denarji. Agitirajte med tukajšnjimi Slovenci, da se jih kar največ zavzame za plemenito idejo. Ako se ideja Narodnega Doma uresniči, bodo ponosni na naš še naši potomci. Gotovo dejstvo je tudi, da bo naša mladina rajše ostala v slovenski družbi in v slovenskih društvih, če bomo imeli primerne lastne prostore, kjer se bomo shajali. V naselbinah, ki imajo lastne Slovenske DOME imajo več prilike za napredok podpora, zabavna in kulturna društva. Kjer ni lastnega središča, se sinovi in hčere istega naroda odtujujejo med seboj.

Zatorej rojaki, zavzemite se za idejo Doma, pridite na sejo 29. oktobra in pridobite za Dom tudi svoje prijatelje. Ne poslušajte nasprotnikov. Začetek je povsod težak in vsaka, tudi najboljša stvar ima nasprotnike v začetku.

Anton Jaklic,

član družbe za Slov. Nar. Dom.

Chicago, Ill.

Po preteku treh mesecev hočem zopet napisati par besed o Jugoslovanskem stavbinskem, posojilnem društvu. Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo je v osmih letih svojega obstanka marsikateremu rojaku pripomoglo do lastnega ognjišča. Rojaki so začeli spoznavati, da je stvar velikega pomena in so pristopali, ter se danes pristopajo k temu društvu, ki je edino, da pomaga pri nakupu, kadar si človek namerava preskrbeti svoj lastni dom.

Premoženje tega društva je znašalo konci junija \$293.937.39, iz česar se vidi, da je društvo na dobri podlagi in da so vse vloge dobro obrestovane. Konvencija stavbinskih, posojilnih društev v državi Illinois se bo vršila 11., 12. in 13. oktobra v Oak Parku, Ill., in sicer bo to že 48. zborovanje. Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo bo poslalo delegata, da nas zastopa, in upam, da bodo tudi ostala slovenska društva te vrste to storila, ker taka zborovanja so velikega pomena za delavca. Dovolj je še rojakov, ki niso še člani enakih društev, in te vabim, da pristopijo, ker bo to v njihovo lastno korist.

Jugoslovansko stavbinsko in posojilno društvo bo otvorilo svojo 36. serijo delnic v petek 7. oktobra, 1927, ob sedmi uri zvečer v dvorani S. N. P. Jednote na 2657 S. Lawndale Ave., kjer se vrše seje vsaki petek zvečer. Torej pristopite k našemu društvu in vzemite nekaj delnic, ker s tem boste koristili sebi in boste ob enem član prekoristne organizacije. Za nadaljna pojasnila se obrnite na tajnika Josip Steblaja, 2636 S. Ridgeway Ave., ali pa na karterega drugega uradnika pri seji.

Za publicijski odsek:

John Zvezich.

Sharon, Pa.

Člane in članice društva Slozga, št. 174 J. S. K. Jednote pozivljaj, da se polnoštevno udeležijo prihodnje seje, ki se vrši 8. oktobra, točno ob sedmi uri zvečer v Slovenskem Domu v Sharon, oziroma v Farrell,

Pa. Na dnevnem redu bo med drugim tudi razmotrivanje o iniciativi, ki je sedaj na razpravi, namreč o premetitvi konvencije. Vsak član naj bi pazno prečital in preštudiral v iniciativi navedene točke. Nadalje sporočam članom, da mi je društvo dne 17. septembra dalo zaupnico s tem, da mi je poverilo še blagajniški urad, tako da bom do novega leta opravljal tajniške in blagajniške posle. Važno je, da se vsi člani udeležijo prihodnje seje, da bodo slišali o stanju blagajne in o prebitku zadnje veselice. Ako ima kateri član ali članica kakšno pripombo ali vprašanje, naj to na seji pove, ker bom drage volje odgovoril in tudi popravil, če bi bila kje kakšna pomota.

Nadalje pozivljaj vse članstvo, da dela za napredok našega društva in rast naše vzorne J. S. K. Jednote. Čas beži in še samo tri mesece je tega leta, ko imamo pristo pristopnino za nove člane, in sicer za odrasli in mladinski oddelek. Vsak zdrav in značajan rojak se do 45 leta lahko zavaruje od enega do treh dolarjev dnevne bolniške podpore in od \$250 do \$2.000 smrtnine. Poleg tega daje naša Jednota še mnogo druge ugodnosti, tako da je ne prekosi nobena druga jugoslovanska podpora organizacija.

Na tem mestu se moram tudi lepo zahvaliti vsem, ki so se udeležili naše veselice dne 10. septembra in s tem pomagali naši blagajni. Pri podobnih prilikah bomo skušali uslugo povrniti.

Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. Jednote!

Anton Zidanšek, tajnik in blagajnik društva Slozga, št. 174 J. S. K. Jednote.

Collinwood, O.

Zadnjič sem dobil honorar v obliki opomina, da se naj večkrat oglašim potom našega glasila s primernim gradivom, češ, škodovati ne more, pomaga pa če že ali ne. No, saj res, škodovati ne more, ker kvarne reči pridejo do plota, tam pa do živjega nečasten konec v košu. "Piši kaj!" To je tako lahko reči kot stoloravnatelju poklicati človeka k besedi na oder, da tam govori slavnemu občinstvu zbrano, modro in navdušeno. Občinstvo si hoče dlani razbiti s ploskanjem, stoloravnatelj pa mu ob koncu roko stisne v zahvalo. Nato hitro pokliče drugega, tretjega in tako naprej, celo verigo. In vsi navadno tepejo po tisti slami. Marsikateremu navzočemu predsedu, koliko trpijo pa še le mučeniki-govorniki, ki so prisiljeni splezati na malo Golgato! Načrt je lep, večer se krsti za zabavni večer, nazadnje se pa vse tako "scmari," da ni za nikamor. S tem ne mislim nikogar kritizirati ali mu coklje na podplate vezati, ampak samo izrazim svoje mnenje o takih zabavah; saj so se v podobnem smislu izražali že nešteti drugi.

To omenim kar mimogrede, v zvezi s pozivom "piši kaj," ker je govornik pozvan k besedi. In mu noben ne predpisuje kaj mora govoriti. Morda pa to bolj vleče, ako se veliko število ljudi zbobna skupaj; toda če imajo zabavo ob takšnih prireditvah, naj se vsak sam vpraša. Za enega bi že bilo snovi, da preresešeta ono, kar smo tam slišali, toda za več — mi pa že sapa jemlje. Društva obhajajo vsakovrstne obletnice, koliko časa že katero obstoji, ter vabijo sobrate od vseh vetrov, kot da edino v tem tiči ves razvoj dotične organizacije, češ, to je reklama. V svoji bližini pa ima prijatelje in znanca, pa se mu ne ljubi žrtvovati, da bi jih pridobil za Jednoto. Ne iščimo tam, kjer ni, kjer ni drugega kot strošek, ampak požurimo se vsi, vsak za enega, pa bodo tisoči skupaj.

Pa sem morda rekel preveč, ko pišem o tisočakah, toda doli imamo še vedno čas pustiti, da se tisti, ki je bolj delaven v pridobivanju novih moči ne prestraši. Z moje strani bom sedaj napravil mobilizacijo za mladinski oddelek, bodisi z uspehom ali brez uspeha — napravil jo bom. In če mi pride še kakšen večji nasproti, se ga ne bom branil, če je vreden našega imena.

Tako gojim skromno upanje na one, kateri so mi obljubili, da mi bodo pomagali, da se ta nada v dejanje spremeni. Tako bom prišel do drugega honorarja, ki bo še več vreden kot prvi.

Z bratskim pozdravom,

Ivan Kapelj, tajnik društva št. 71, J. S. K. J.

Waukegan, Ill.

Člane društva sv. Rožka, št. 94 J. S. K. Jednote prosim, da se polnoštevno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 9. oktobra. Za rešiti bo več važnih zadev in bodo ob enem predloženi tudi trimesečni računi.

Opominjam člane, ki so zaoptimali z assesmentom, da poravnajo svoj dolg in od zdaj zanj redno plačujejo. Na seji meseca avgusta je bilo namreč sklenjeno, da društvo založi za člana samo en mesec. Kdor ne plača drugi mesec do 25. bo suspendiran.

Apeliram dalje na vse člane, da malo pogledajo okoli, če ne bi bilo mogoče tu ali tam pridobiti kakšnega novega kandidata. Zdaj je lepa prilika za zavarovanje v naši strogo ne-strankarski organizaciji, kajti do konca leta je še prosta pristopnina; poleg tega plača društvo stroške zdravniške preiskave. Član, ki pridobi in predlaga novega kandidata in je isti sprejet, dobi še za vsakega dva dolarja nagrade v gotovini. Stariši, ki se nimate vpisanih vaših otrok v mladinskem oddelku našega društva, vpišite jih zdaj, kajti tudi za otroke je prosta pristopnina. Samo 15 centov tekočega assesmenta plačate, to je vse. Niti tri mesece nimamo več do konca leta. Torej, požurimo se, bratje in sestre, da bomo ob novem letu s ponosom zri na društvene uspehe pretekelega leta!

Z bratskim pozdravom

Joseph Petrovič, tajnik društva št. 94 J. S. K. J.

Hermine, Pa.

Ker se nihče ne oglašil iz naše naselbine, naj jaz napišem par vrstic. Tukaj okoli je sama premogarska industrija, dela se pa različno. Nekateri rovi obratujejo vsak dan, nekateri po dva dni v tednu, nekateri nekaj več. Zaslužimo pa komaj za živjež, posebno kdor ima družino. Na zabave ne moremo dosti misliti. Edina zabava je v veseli družbi, a družba ne more biti vesela, če ni kakšne poštene kapljice na razpolago. Seveda, za delavca je vsaka pijača nad pol procenta prepovedana po postavi. Napravili so pa te postave tisti, ki si lahko privoščijo šampanjca in dragih likerjev. Seveda ga lahko pijejo za naše žulje, če ne drugače, gredo pa preko meje. Dobro je, da bogatini ne morejo napraviti takih postav, ki bi določevale, da sme tudi smrt pobirati samo delavce, ne pa bogatašev. Tako smo si vsaj v enem oziru enaki.

Člane društva Veseli Slavček, št. 154 J. S. K. Jednote opozarjam, da se polnoštevno udeležijo seje, ki se vrši v navadnih prostorih dne 9. oktobra ob dveh popoldne. Imamo več različnih točk za rešiti.

Pozdrav vsem sobratom!

Frank Vozel, predsednik društva št. 154, J. S. K. Jednote.

Pueblo, Colo.

"Za Narodni dom!" Tako se čuje po naselbini, odkar se dramski odsek društva Orel, S.

N. P. Jednote pripravila za vprizoritev igre v treh dejanjih. Ta igra se bo priredila v nedeljo 9. oktobra ob osmi uri zvečer v dvorani sv. Jožefa. Po dolgih letih se je narod pričel dramiti. Misel za Narodni dom se je sicer že večkrat sprožila na sejah različnih društev, pa je navadno sčasoma zaspala. Zdaj je pa društvo Orel zavze-lo malo boljše akcijo. Glavno vprašanje je bilo še vselej gende denarja. Da se tej stvari odpomore za začetek, je članstvo dovolilo, da se čisti dobiček od igre z dne 1. maja naloži v posebni fond v to svrhu; tako tudi vsi nadaljni dohodki od bodočih iger in zabav.

Opozarja se vsa jugoslovanska društva v naselbini, da začno z enako akcijo. Ob enem je želeli, da se rojaki prihodnje igre v polnem številu udeležijo. Isto velja za rojake iz sosednih naselbin.

Za publicijski odbor:

Frank Pechnick, 1232 Eiler Ave., Pueblo, Colo.

Cleveland, O.

Članicam društva Jutranja Zvezda, št. 137 J. S. K. Jednote naznanjam, da sem se preselelila iz 1202 Norwood Rd. na 1153 E. 167th St. Uradno društveno delo bom opravljala na 6409 St. Clair Ave., v Slovenskem Narodnem Domu, staro poslopje, soba št. 6. Uradne ure bom imela vsaki ponedeljek, vsako sredo in vsaki petek od polu sedme do osme ure zvečer.

Trikrat na teden boste imele dosti priložnosti za sporočiti, kar bo društvenih zadev. Društveni assesment bom tudi pobirala vse te dneve, kar jih pride do 25. v mesecu in pa kadar imamo redno društveno sejo, vsaki četrti četrtlet v mesecu. Če bi se pripetila bolezen v dnevih, ki niso uradni, pridite na moje stanovanje ali pa mi pismeno sporočite. Kadar sporočate o bolezni, ali se javite zdrave, lahko rabite katerikoli naslov, to je uradni v Slovenskem Narodnem Domu, ali mojega stanovanja, to je 1153 E. 167th St.

S sestriškim pozdravom

Mary Bradach, tajnica.

NAZNAILO IN ZAHVALA

Tužnih src naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem, da se je za vedno poslovila od nas ljubljena hčerka, oziroma sestra

Frances J. Čuk,

po triletnem bolehanju, v cve-toči dobi 16 let. Pokojnica je bila rojena v marcu 1912 tu v Waukeganu in spravila jo je tuberkuloza dne 16. septembra. Pogreb se je vršil po katoliških obredih in ob veliki udeležbi 19. septembra. Pokojna Frances je bila članica Mladinskega oddelka dr. št. 94 JSKJ in se pri tej priliki najlepše zahvaljujemo društvenemu predsedniku in tajniku za ves trud in skrb. Zahvalimo se dalje za pomoč in naklonjenost družinam John Gostiša, Frank Belec, Ant. Bespalec, Joe Belec. Dalje hvala za darovane vence in cvetlice družinam Val. Belec, Frank Belec, Ant. Nagode, Martin Mesec, Stefan Dolenc, Jack Mesec, Frank Petrič, Joe Čuk, Mrs. Brence, Mrs. Jose Prebil, Mrs. Mary Šebenik, Mrs. Jose Velkovich, Mrs. Sylva Heraver, Mrs. Jose Drašler, Mrs. Ogrin, Miss Anne Kranjc, Miss O'Dannel in Miss Dawson (učiteljici) in Mr. F. Deyol.

Najlepša hvala vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile za pogreb, vsem, ki so drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti in sploh vsem, ki so nam na en ali drugi način izkazali svoje sožalje in pomoč!

Ti pa, ljubljena hčerka in sestra, počivaj sladko v rodni zemlji, katero bodo kratile cvetlice! Prihranjenja so Ti bila mnoga razočaranja sveta in (Dalje na 4. strani)

L. N. TOLSTOJ

HADŽI-MURAT

Poslovenil Vladimir Levstik

(Nadaljevanje)

"Kam ste namenjeni?" je vprašal.
 "Pogledati moram, kaj dela stari," je odgovorila priljudno. Dasi je iskreno in odločno zavračala Butlerjevo dvorjenje, ji vendar ni bilo prijetno, da jo je ves poslednji čas izbegaval.
 "Kaj bi gledali, ko pride sam."
 "Saj to je; ali pride?"
 "Nu, ako ne pride, ga prinese."
 "Baš tega se bojim; to vendar ni lepo! Tak naj ne hodim?"
 "Ne, nikarite. Rajši pojdiva domov."
 Marja Dimitrijeva se je obrnila in krenila vstric Butlerja proti domu. Mesec je svetil tako jasno, da se je zdela glava sence, ki jo je spremljala pokraj ceste, kakor obdana s sijem. Butler je opazoval ta sij; hotel ji je povedati, da mu še vedno ugaja, pa ni vedel, kako bi začel. Ona je čakala, kaj poreče. Tako sta prišla molče skoro tik do doma, ko so pridirjali izza vogala jezdec. Bil je oficir z oddelkom vojakov.

"Kdo je neki to?" je dejala Marja Dimitrijeva in stopila v kraj.

Mesec je svetil dolecu za hrptom in Marja Dimitrijeva ga je spoznala šele tedaj, ko je prihajal malone tik do njuj. Bil je oficir Kamenjev, ki je služil prejšnje čase skupaj z Ivanom Matvejevičem; zato ga je Marja Dimitrijeva poznala.

"Vi ste, Pjotr Nikolajevič?" se je obrnila k njemu.
 "Nihče drugi," je rekel Kamenjev. "O, Butler, zdravstvujte. Ali se vam še ne spi, da se izprehajate z Marjo Dimitrijevo? Le glejta, Ivan Matvejevič vama že pokaže. Kje pa je?"

"Saj slišite," je rekla Marja Dimitrijeva, kačoz v tisto stran, od koder so se razlegali zvoki turškega bobna in petje. "Popivajo."

"Kdo popiva? Vaši?"
 "Ne, iz Hasav-Jurta so prišli, pa jih naši goste."
 "A, to je dobro. Morda dobim tudi jaz še kaj. K njemu moramo itak le na minuto."

"Kako, ali imate opravka z njim?" je vprašal Butler.
 "Imam zadevico."
 "Dobro ali slabo?"

"Kakor jo pogledate. Za nas je dobra, za nekoga slaba."
 In Kamenjev se je zasmejal.
 Med tem je dospel Kamenjev s pešci vred do hiše Ivana Matvejeviča.

"Cihirjov!" je kričnil Kamenjev kazaku. "Zajaši semkaj."
 Donski kazak se je ločil od ostalih in prihajal. Bil je v običajni donski uniformi s skornji in plaščem; za sedlom je imel bisago.

"Nu, dobodi tisto stvar," je rekel Kamenjev, stopaje s konja.

Kazak je tudi zlezal s konja in potegnil iz bisage vrečo z nečim okroglim. Kamenjev je vzel vrečo kazaku iz rok in segel vanjo.

"Tak naj vam pokažem novost? Nikarte se ne ustrašite," se je obrnil k Marji Dimitrijevi.

Kaj naj bi se strašila?" je rekla Marja Dimitrijeva.
 "Evo," je dejal Kamenjev; izvlekel je človeško glavo in jo podržal v polno mesečino. "Ali jo poznate?"

Bila je obrta glava z izboklinami lobanje nad očmi, črne pristrizeno bradico in izpodrezanimi brki; eno oko je bilo odprto, drugo napol priprto, obrta lobanja okrvavljena in razsekana, toda ne preklana, in nos poln strjene črne krvi. Vrat je bil otmotan s krvavo brisačo. Vzlic vsem ranam glave je imela črta posinelih ustnic otroško dobrodušen izraz.

Marja Dimitrijeva je pogledala; brez besede se je obrnila in naglo odšla v hišo.

Butler ni mogel odtrgati oči od strašne glave. Bila je glava baš tistega Hadžija-Murata, s katerim je še nedavno preživljal večere v tako prijateljskih pomenkih.

"Kako je to? Kdo ga je ubil? Kje?" je vprašal.

"Popihati jo je hotel, pa so ga dobili," je rekel Kamenjev, vračaje glavo kazaku, in stopil z Butlerjem v hišo. "Poginil je junaško."

"A kako, le kako se je zgodilo vse to?"

(Dalje prihodnjič)

RAZPRAVE O INICIATIVI

Indianapolis, Ind.

Člani društva Sloga, št. 166 J. S. K. Jednote v Indianopolisu, Indiana, smo na izvanredni seji, ki se je vršila 25. septembra, razmotrivali o iniciativnem predlogu društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. Jednote v Ely, Minnesota. Po vsestranskem razpravi smo prišli do zaključka in sklepa, da podpiramo predlog iz sledečih razlogov:

Ker se nam zdi umestno, da omenjeno društvo in Jednota obhaja z vsemi delegati in glavnimi odborniki vred tridesetletnico obstoja tam, kjer je rojstni kraj in sedež Jednote; ker baš v mestu Ely je posijalo solnce in razsvetlilo ustanovitelje, da so dali zdrav začetek danes tako veliki organizaciji;

ker v Indianopolisu, Indiana, nimamo Slovencev; rojstvo dobre

ga prostora, ki bi odgovarjal potrebam zborovanja velike konvencije.

Iz gori navedenih razlogov društvo Sloga, št. 166 J. S. K. Jednote v Indianopolisu, Ind., podpira iniciativo društva št. 1 J. S. K. Jednote, da se prihodnja konvencija vrši v Ely, Minnesota. Članstvo društva Sloga, št. 166 J. S. K. Jednote pa bo apeliralo na delegate prihodnje konvencije, da določijo mesto Indianopolis za konvencijo leta 1932, ker do takrat upamo, da bomo imeli Slovenci svoj Narodni Dom, ki bo odgovarjal vsem potrebam.

Pozdrav članstvu J. S. K. Jednote, od Canade do Mexice, od Atlantika do Pacifika!

Odbor društva Sloga, št. 166 J. S. K. Jednote:
 Joseph Golob, predsednik,
 S. Skerjanc, tajnik,
 T. Lovišček, blagajnik.

(Društveni pečat)

Indianapolis, Ind.

Jaz, kot najstarejši član in tudi ustanovnik društva sv. Jožefa, št. 45 J. S. K. Jednote v Indianopolisu, Ind., obžalujem clevelandske zastopnike J. S. K. Jednote, ki so, po poročilu v Novi Dobi, št. 39, razpravljali o iniciativnem predlogu društva št. 1, J. S. K. Jednote. Res priporočati ali sklepati je njih prosta volja, ali nazivati nas kukluksarje, pa ni dostojno; tega nisem pričakoval ravno iz Clevelanda.

Res so kukluksarji tu v Indiani, pa oni so za sebe, nas dozda še niso nič nadlegovali. Governer države Indiana je bil še tako dober, da je daroval \$2,500 za novo stavbo Cathedral High School, ki je bila ravno letos dovršena. Prosim ostala društva J. S. K. Jednote, naj to vpoštevajo, da nas ne bodo s kukluksarji nazivali, ker to ni bratsko. (Sobrat Struna se v tem oziru brez vzroka, oziroma vsled malega nesporazumljenja razburja. V poročilu o seji zastopnikov društev J. S. K. Jednote v Clevelandu stoji dobesedno: "Mesto Ely ima dalje udobnosti za zborovanje in bo zborovalcem tudi drugorodno prebivalstvo neprimerno bolj naklonjeno, kot je pričakovati od Indianopolisa, ki je pravo gnezdo kukluksarjev, kateri sovražijo inozemce." Tu se govori o drugorodnem prebivalstvu, ne o Slovencih. Da Slovenci in drugi inozemci niso kukluksarji, to ve vsak, ki ima nekoliko pojma o tej organizaciji. Dalje ve, da kukluksarji sovražijo črnce, katoličane in inozemce. In ne le Amerika, ampak tudi daleč okoli po svetu vedo, da je država Indiana s svojim glavnim mestom bila vsaj do zadnjega časa v skoro izključni oblasti kukluksarjev. Vsak razsoden rojak pa ve, da so Slovenci v Indianopolisu baš tako malo krivi kukluksarske vlade, kot so na primer Clevelandski Slovenci krivi, da se je v državi Ohio ustanovila Antisalusunska liga. Zastopniki clevelandskih društev J. S. K. Jednote prav gotovo niso imeli manjšega povoda in namena žaliti svoje sobrate v Indianopolisu. Kar se je pa govorilo o kukluksarjih, to pa se ne more tikati Slovencev niti v Indianopolisu, niti kod drugod. Op. urednika).

Zagotavljam lahko vse, da če bi se brati delegati sestali tukaj, našli bi toliko uljudnosti in postrzeljivosti med nami kot kje drugje, ali pa še več.

Pozdrav vsem bratom in sestram J. S. K. Jednote!

Anton Struna.

DOPISI.

(Nadaljevanje iz 3. strani)

Tvoj spomin ostane v naših srcih, dokler ne pridemo za Teboj.

Zaljujoči ostali: Katie in Mathew Bepalec, mati in oči; Elsie Tosie in Rosie, sestre.

Waukegan, Ill. dne 28. septembra 1927.

STEPHEN STONICH,
 Box 368, Chisholm, Minn.

Indianapolis, Ind. Društva J. S. K. Jednote v Clevelandu privede veliko skupno veselico na večer 12. novembra v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

NEW-YORŠKO GROZDJE

Kakor vsako leto skozi zadnjih 7 let, bomo tudi letos razpošiljali newyorško grozdje, modro in belo, in sicer samo na debelo, na vagone. Ako vi sami ne rabite cel vagon grozdja, tedaj se združite z drugimi rojaki in naročilo bo mogoče. Odveč bi bilo povdarjanje, da daje N. Y. grozdje pijačo, ki našemu naravnemu okusu najbolj ugaja.

Letošnji pridelek tega grozdja bo znatno manjši od lanskega, toda kakovost grozdja bo nedvomno mnogo boljša.

Naše dolgoletne izkušnje v kupovanju in prodaji N. Y. grozdja nam omogočajo, da moremo svojim odjemalcem vedno poslati najboljše grozdje, kar se ga dobi.

Ako si želite letošnjo jesen naročiti eno ali več kar najboljšega N. Y. grozdja, tedaj nam pišite takoj za pojasnila o cenah, pošiljanju, plačevanju itd. Pošljemo jih zastoj.

Jugoslav American Corp.

455 West 42nd St.
 NEW YORK, N. Y.

MOŽKE in ženske krasnice najnovjše ure, prstane, diamante, verižice in vso drugo zlatino. Dalje prave glasne Victor gramofone, cena \$17.50 do \$1,000; prave slovenske Victor plošče in slovenske in v vseh drugih jezikih PIANO ROLE; zastave in regalice za društva. Pišite po brezplačni cenik, kar želite na vašega sobrata:

IVAN PAJK
 24 Main St., Conemaugh, Pennsylvania.

5000 knjig za 5000 slovenskih družin.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

ENGLISH-SLOVENE READER
 SESTAVIL DR. F. J. KERN.

Knjiga vsebuje zadetne nauke o izgovorjavi angleških besed; vse za učenje angleščine; berila in članke, pesmi ter kratak angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar (4.000 besed).

NAD 50 SLIK

Knjiga je pripravna za učenje angleščine in slovenščine.

Kupite jo svojim otrokom.
 Cena \$3.00 s poštnino. Naroča se pri "Ameriški Domovini", 8117 St. Clair Ave. ali pri Dr. F. J. Kern, 8233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

Je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donša vsakdanje svetovne novosti, najboljša izvorna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode romanov najboljših pisateljev.

Pošljite \$1.00

in pričeli ga bomo pošiljati.

Vsa pisma naslovite na:
GLAS NARODA
 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NEW YORK

Dry
CLEANING
 I. SMUK, poslovodja
 6220 ST. CLAIR AVE.
 Pennsylvania 2963.
 Pridemo iskati in pripeljemo na dom!

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vsch vrst, gramofone, pianu in radio vsch cen in izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE
 6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgovce, posameznike, za vsakovrstne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski unikijski tiskarni v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času zanesljivo in

točno postrežbo

Se priporočam društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzamemo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
 CLEVELAND, O.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene.

Imam na zalogi tudi kovčke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:
ALOIS SKULJ
 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.
 Edini zastopnik in založnik LUBASOVH HARMONIK V Zdruehkih Drzavah

Za božične praznike

Skupno potovanje

v stari kraj za božič priredi naša banka 10. DECEMBRA na najmodernejšem in najhitrejšem francoskem parniku ILE DE FRANCE. Potnike tega potovanja bo spremljal prav do Ljubljane naš dolgoletni in izkušeni g. Avgust Kolander, ki bo skrbel za vse mogoče udobnosti na ceji poti.

Nudi se torej vsakemu rojaku najugodnejša prilika. Prijavite se čim prej in nam pišite po nadaljna pojasnila.

POŠILJANJE DENARJA

Oni rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo spomnili svojcev v starem kraju za božič z denarnim darom, kakor je to stara ameriška navada. Pošiljalci denarja naj ne pozabijo, da naša banka zanesljivo in hitro izplačuje denarne pošiljke v starem kraju potom lastnih zvez.

DALJE NE POZABITE

1. da mi prodajamo šifkarte tudi za vse druge linije in parnike, in da lahko odpotujete "skozi nas," katerikoli teden hočete.
2. da naša banka sprejema denarne vloge na bančne knjižice ter jih obrestuje po 4%,
3. da dobavljamo denar iz starega kraja,
4. da posredujemo pri dobavi oseb iz starega kraja ter izdelujemo tozadevne listine,
5. da izdelujemo pooblastila izjave, prošnje in druge notarske listine.

SLOVENSKA BANKA ZAKRAJSEK & CESARK
 455 W. 42ND STREET
 NEW YORK, N. Y.

Najnovjši pralni stroj - WOODROW -

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokaže tukaj na Ely.

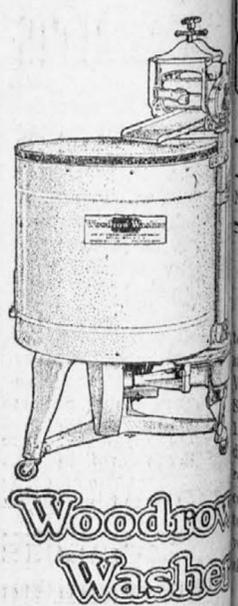
Najhitrejše, najvarnejše pranje na svetu.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Čistejša perilo in manj časa — samo skozi delovanje vodnih Nobeih premikajočih delov v črnu, a vendar gre milnica skozi valovito in penico, kakor pravi Niagara. Lahko pere mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večje množino. Nič ni na temu, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovalo mehanizmu, da tudi ne perila. Ni potreba ničesar mazati — nobene skrbi ni treba imeti. Jekleno kolesje, in ves vrteči se mehanizem oskrbuje zanesljivi sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se obrani stroj snazem.

Proti gotovini ali na lahke obroke.

JOSEPH MANTEL
 trgovina z železino in pohištvo.

ELY, MINNESOTA.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar
 4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoke in vse druge v notarski posej spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

V nedeljo, ponedeljek in torek, 9., 10. in 11. oktobra:
 "BEAU GESTE"
 nastopi Ronald Colman in vse ostale zvezde. Ena naj večjih in najboljših slik tega leta.

RUDOLF PERDAN SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče poste.
 933 E. 185th St. Cleveland, Ohio.

POZOR! KADILCI! POZOR!

Imamo pravi importirani Turški, Grški in Balkanski TOBAC in cigarete in vse druge k temu potrebne stvari po jako nizkih cenah. Cene funtu "F. O. B. Pittsburgh" so sledeče:
 št. 1. \$2.50, št. 2. \$1.80, št. 3. \$1.40, št. 4. \$1.00, in to je brez poštine.
 Tudi izdelujemo cigarete, po naročilu z zaželenimi monogrami. Za več pojasnila se obrnite na:
EASTERN CIGARETTE and TOBACCO CO.
 504 Wylie Ave. Pittsburgh, Pa.

PAUL KLUN MUSIC STORE

5153 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Edina slovenska trgovina v Pittsburghu s Columbia in Odeon ploščami v vseh jezikih, 10 inch 75c, 12 inch \$1.25; ako si naročite več kot 5 plošč, vam jih pošljemo po poštine prosto. Gramofoni od \$15.00 do \$300.00. Pišite po brezplačni cenik.

POSLOVNO POSREDOVANJE

Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom vzdrževati poslovne zveze z domovino.

Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride včasih nepričakovano v položaj, da jim mora nujno denar poslati. Drugi zopet je napravil kupčijo, morda zaaral kako posestvo, ali prevzel domačijo, nakar mora izplačati denar v najkrajšem času.

Hiter prenos denarja je pa v slučajih potreben tudi onim, ki imajo vloge v starokrajških zavodih ali onim, ki hočejo vnovčiti zapuščine in posojila.

Denarna nakazila tja so za razne potrebe, prenos od tam izviroj iz raznih poslov. V vsakem slučaju mora izvršiti banka nalogo tako kot je potrebno in za stranjo najbolj koristno. To pa zamore storiti le banka, ki ima tako razširjene zveze, toliko denarnega prometa in tako dolgo izkušnjo kot ima vse to Frank Sakser State Bank.

Ako ste naša stranka, ste se o tem že prepričali, sicer nam pa dajte ob prvi priliki priložnost, da vam Vašo lastno korist dokažemo vrednost našega bančnega poslovanja.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.